



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De homicidio ex morte Infirmi, præter voluntatem Medici, vel  
Assistentium, parag. 4

**urn:nbn:de:hbz:466:1-40132**

id est Antonius scire debebat, unde scivisse, vel saltem dubitasse praesumitur, in eiusmodi occasionibus solere agnum, ad se defendendum, audaciam Leonis inducere; quare sola cognitio imbecillitatis Joannis eum excusare non poterit. Excusaretur tamen in foro conscientiae, si nihil profus dubitasset de morte, vel, si mandavit, ut Joannes occideretur eminus seculo, vel sagitta, vel à tergo ita, ut prudenter omne periculum fuisse amotum judicaretur.

7. *Secundus Casus.* Antonius mandat Petro, ut occidat Titium Petro aequalem in viribus, vel idem suadet, ut Duellum cum eodem Titio committat. Contingit autem, ut ipse Petrus, praeter voluntatem, expectationem Antonij, occidatur, eritne Antonius Irregularis?

9. Respondeo. Prima sententia affirmat, a *Suar-* *quimeitat.* *sequiturq;* *Castrop. d.* *6. de Conf.* *p. 15. §. 2. v.* *§. citatq; ite* *Bonacin.* *§. Coninc.* *b. Vasq.* *quam se-* *quitur, ei-* *entq; Gasp.* *Hurr. de Ir-* *regul. d. 2.* *diff. 6. nu.* *22. Turr.* *d. Conf. h.* *8. d. 63. dub.* *4. In li. 11.* *10. Propos.* *q. 5. de Ir-* *reg. n. 78.* *Henr. l. 14.* *c. 16. Delu.* *go de lust.* *d. 19. n. 40.* *n. consci-* *entia san-* *ctum foro.* *arque ab haenon esse recedendum, sive speculativè, sive in praxi, docet Suarius. Loquitur autem de consilio, sed eadem certè est ratio de mandato, vel similibus. Ratio est, inquit, quia absolute loquendo, tunc vacas rei illi citæ, & ex se periculoæ, quæ enim ratio periculosa tibi esse potest ad mortem, quam aequalem aggredi, vel singulari certamine cum eodem pugnare;*

10. Secunda sententia b negat, saltem in foro conscientiae, idque etiam, si probabiliter dubitaverit Antonius, Petrum Mandatarium exponi vitæ periculo. Ratio est, inquit, quia aliud est, occidere, vel mandare, ut quis occidatur, aliud exponi quempiam periculo, ut occidatur. quamvis ergo consilium, seu mandatum de occisione activa, ut ita loquamur, trahat Irregularitatem; non tamen Irregularitatem trahit consilium, vel mandatum de se exponendo ad periculum, ut occidatur, quia de hoc nullum Jus extat, ut inter ceteros notat, Jo. Præpositus modo citatus. Sanè prior sententia probabilis est, de posteriore judicet Lector.

11. *Tertius Casus.* Mandavi tibi, ut occideres Caium, tu vero occidisti per errorem Sempronium, imputabitur ne hoc homicidium tanquam casuale mihi?

12. Respondeo. Id colligetur ex dicendis mox de Irregularitate ex homicidio voluntatio *parag. 7. num. 29. & §. 8. num. 11.*

13. Denique in quarto casu amovendus mihi fuit ab amico nimis meticuloso scrupulus,

quo timebar, ne, dum persuaderet cuidam perfectionem Iodcam ad fidem praedicandam, si hic ab Infidelibus esset occisus, ipse amicus reus esset homicidij casualis, atque adeo Irregularitatem incurreret.

14. Dixi. Idem ergo multo magis timendum esset illi, qui suaderet Fidei, ut fidem custodiens, obsteret Tyranno Infideli, unde praevideri facile posset, Fidelem esse à Tyranno occidendum, Verum, à page à te timor iste, neque enim putandum a est, Ecclesiam vel Irregularitate illum multare, qui animat, erigitque Fideles ad fidem tam gloriose defendendam, vel ad eandem per exterarum nationum Gentium disseminandam. Vide paulo inferius §. 8. n. 39.

De dubitante, an suum mandatum, &c. concurrerit ad Homicidium egi superius universaliter c. 5. §. unico à n. 11.

## §. IIII

*De Irregularitate ex morte infirmi praeter voluntatem Medicorum, vel Assistentium.*

1. **H**IS universaliter expeditis, remanent tria, de quibus multæ solent dubitationes occurrere, nam propterea fuerunt hic separatim afferenda. Illa autem sunt primo, de morte occasione infirmi, de qua in hoc quarto paragr. Secundo, occasione Aduerij. Tertio, occasione subitaneæ rixæ, de quibus in paragr. quinto, & sexto.

*Medicus Physicus.*

2. Medicinam duplicis generis facimus: Physicam vocamus alteram, quæ infirmis sine incisione, vel adustione remedia comparitur. Hæc sane, nec b Laicis, nec Clericis, nec Monachis interdicta invenitur in jure. Alteram appellamus Chirurgicam, quæ scilicet incisione utitur, & ad ustione, cujusque usus, tum Monacho, tum Clerico in Sacris prohibitus e est. Hujus autem Probationis explicationem pete distinctius à Diana. d

3. Quoad priorem ergo Affero Primo, Medicum Physicum, nec peccare, nec fieri Irregularem, si, cum sit arte peritus, infirmis vacat, deque utilibus, noxiisque monet juxta artis Canones, præceptaque, quamvis plerisque ex dictis infirmis mors,

præ-







sitè afferri solet, quia Judex mortem Malefactoris, licet justè, intendit, & vult, quæ intentio maculare videtur. lenitatem, quam Ecclesia in suis Ministris requirit. At Medicus, & similes, de quibus hic loquimur, nullo modo Infirmitatem, immo potius sanitatem, attendunt. Ita Bonac. <sup>a</sup>

<sup>a</sup> Bonac. de Irreg. d. 7. q. 4. p. 6. n. 6.

<sup>b</sup> Molin. T. 4. p. 3. d. 75. nu. 3.

16. Ex dictis solvi possunt duo casus, quos sic præposuit <sup>b</sup> Molina.

Primus, Quidam Sacerdos ingravescente per Civitatem peste, ac deficientibus Chirurgis, multorum Apostemata, seu Bubones, ut vocant, incidit, curavitque ea arte, ac felicitate, ut ex multis centenariis hominibus, quos vitæ, ac sanitati restituit, duo tantum obierint, fuit ne hic Irregularis?

Respondit Molina, nequaquam fuisse, quia propter epicheiam judicandum non est, Sacros Canones tantum virtutis exemplum, bonique publici utilitatem tantam, voluisse Irregularitatem maculare.

<sup>c</sup> Mol. ib. Bonac. de Irreg. d. 7. q. 4. p. 5. n. 4. alitque.

17. Sed profecto ex nostra doctrina allata asseruntur <sup>c</sup> Molina dicto, sed clariorem rationem asserimus: Nos enim illam reddimus: quia Sacerdos ille ex arte, & cum debitis cautionibus, ac sine ullo peccato, immo cum insigni Civitatis exemplo incidit, adulescens.

18. Secundus Casus. Clericus quidam solum venam aperuit Infirmo, unde eidem secuta est mors. Est ne Clericus Irregularis?

<sup>d</sup> Mol. ib. Dianap. 4. 37. 2. ref. 24.

Respondet ibidem <sup>d</sup> Molina, nequaquam esse, quia venæ sectio non est Chirurgia, quam Canon supra citatus damnat.

<sup>e</sup> Bonac. de Irreg. d. 7. q. 4. p. 5. n. 5. V. Quarto, Clericum.

19. Sed iterum ajo, me assentiri Responsioni: at rationi ideo non assentior, quia venæ sectio est vera pars artis Chirurgicæ, unde etiam Clericis est interdicta. Solida igitur ratio est, quia dum Clericus aperuit ægro venam ex arte, & omnem apposuit diligentiam, ne damnum ipsi sequeretur, non fuit causa mortis: esto per accidens ea subsequuta fuerit. Quod si non ex arte secuisset, nec periculo mortis præcavisset, eum in Irregularitatem incursum fuisse, negabit nemo.

20. Quid si Clericus, vel quilibet alius, cum non adsit homo peritus in arte, secet Infirmo venam, vel medicamentum eidem porrigat, unde mors deinde sequatur, erit ne is Irregularis?

21. Respondeo. Si supponimus hæc fieri ho-

na fide, vel in necessitate, multo magis, si desperata sit salus ægri, & tua actio, vel medicamentum probabiliter salutem sint allatura, tu non peccas, unde, nec in Irregularitatem incurris, in quam certe incurreres, si imprudenter, & incaute te gereres, ut constat ex dictis.

22. Hic denique incidere celebris illa quaestio, An Sacerdos, qui non habens aliam aquam, infirmum moribundum projecit in puteum, ut illum baptizaret, an, inquam, incidit in Irregularitatem? Verum de hoc casu <sup>a</sup> supra a nobis dictum est.

#### Aromatarij seu Pharmacopola.

23. Hi profecto, si medicamenta effocera vendant pro bonis, unde mors alicui sequatur, Irregulares sine dubitatione fiunt, quia tunc morti jam cooperantur. Contra, non est ratio, unde Irregulares fiant, si fideliter se gerant, & Lege <sup>b</sup> Galinum, alioque.

#### Infirmarii seu assistentes agrotis.

24. Quatuor distingui hac in re eventus possunt. Primus est, quando Aulicos advertere contra præceptum Medici, vel tenere aliquid ægro propinat, vel circa illum aliquid gerit, unde mors consequatur, & hic quidem, ut ex se patet, erit Irregularis ex delicto.

25. Secundus. Quando aliquid gerit circa eundem, intendendo ejus mortem accelerare, quamvis motus misericordia, ne diutius æger in agonia laboret, ut, si velis Infirmum movere, ut sic citius moriatur, & tunc Irregularis eris, secuta morte, idque ex homicidio voluntario, ut merito notat <sup>d</sup> Henriquez, etiam si id voluerit infirmus, si quidem nec tu, nec ipse estis vitæ Domini. Ne ergo consensum præbeas Avilæ e sine fundamento putanti, illud esse homicidium voluntarium à solo Pontifice dispensabile, quod fit ex animo crudeli, non vero, quod ex commiseratione.

26. Tertius casus est, quando sive ex officio, sive ex Superioris jussu, sive ex Caritate, Infirmi custodiam suscepisti, & nihil positive agendo, negativè te habes, etiam per culpabilem mortaliem negligentiam, unde ipse moriatur, & tunc peccabis quidem, sed



